

วิจัยในชั้นเรียน

การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT

นางสาวนันทรัตน์ มีล้วน
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันวิชาภาษาไทยจะประสบกับปัญหานักเรียนขาดทักษะการอ่านและทำให้ทักษะด้านอื่น ๆ ได้รับผลกระทบด้วยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญ สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุและปัญหาให้กับตัวนักเรียน เพราะการที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ และยังมีผลกระทบต่อไปในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นอีกด้วย (วรรณภรณ์ พระเมเด, ไพศาล วรคำ, และ อาทิตย์ อาจหาญ, 2561 : 87) ซึ่งจากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 พบว่ามีนักเรียนบางส่วนมีปัญหาในการอ่านและการเขียน ทำให้การเรียนเป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ต่อเนื่องจึงส่งผลกระทบต่อการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ

กนกพร พัวพันธ์ศรี (2555 : 4) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนอย่างหนึ่งที่สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ดี จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนได้มีทักษะเพิ่มขึ้น โดยการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจ และพอใจ หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ มาบ้างแล้ว ถ้านักเรียนได้ทำแบบฝึกหลายครั้งหลายหน พฤติกรรมของนักเรียนจะเปลี่ยนไป คือ ทำได้คล่องแคล่วรวดเร็วขึ้น ทำได้ถูกต้องแม่นยำขึ้น ทำได้อย่างเป็นอัตโนมัติ ช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นการฝึกด้วยการกระทำจริง จึงทำให้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดี และนำไปแก้ไขปัญหในสถานการณ์เดียวกันได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังขาดทักษะในการอ่านและการเขียนคำ จึงต้องอาศัยวิธีการสอนที่เหมาะสม โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบฝึกทักษะเพราะแบบฝึกทักษะได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ และเรียงลำดับจากเนื้อหาง่ายไปหายาก ให้ผู้เรียนได้ฝึกจนเกิดเป็นทักษะ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนจะเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะที่เพิ่มขึ้น และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ให้มีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 ให้เฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80

3. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย จำนวน 28 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านและการเขียนคำในภาษาไทย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

4.2 ผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 ให้เฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 ให้เฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านสะกดคำ อ่านออกเสียงคำ อ่านออกเสียงประโยค อ่านรู้เรื่องคำ ประโยค และข้อความ

ทักษะการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนประโยคจากภาพ

แบบฝึกทักษะ หมายถึง ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบการสอนสำหรับครูใช้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง ตัวเลข 80 ตัวแรก คือ คะแนนจากแบบฝึกทักษะของนักเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80 ตัวเลข 80 ตัวหลัง คือ คะแนนจากผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567

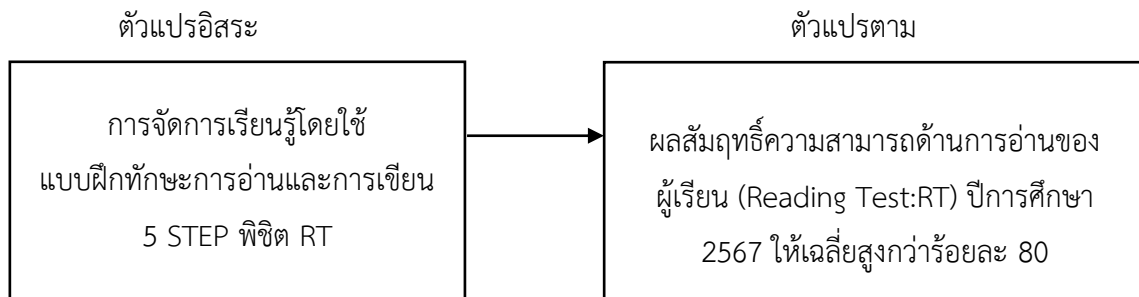
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง นักเรียนจำนวน 28 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน หมายถึง การทำให้ผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 ให้เฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าแนวคิด หลักการ ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งแบบฝึกทักษะจะช่วยให้ นักเรียนได้ฝึกอ่าน ฝึกเขียน นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองในด้านการอ่าน การเขียนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ความสามารถ

ด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 ให้เฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80 ดังที่แสดงตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ต่อไปนี้

บทที่ 2

เอกสารที่และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.1.2 สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน

2.1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

2.2 การอ่าน

2.2.1 ความหมายของการอ่าน

2.2.2 ความสำคัญของการอ่าน

2.3 การเขียน

2.3.1 ความหมายของการเขียน

2.3.2 ความสำคัญของการเขียน

2.4 แบบฝึกทักษะ

2.5.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

2.5.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

2.5.3 ลักษณะที่ดีของแบบฝึกทักษะ

2.5.4 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

2.5.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 5-8) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก โดยมุ่งเน้นทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนี้

2.1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จุดหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 6-7) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.1.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา

2.1.1.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี

2.1.1.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.1.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

2.1.1.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.2 สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 6) มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.2.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.2.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ

2.1.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล

2.1.2.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการ ต่าง ๆ

2.1.2.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม

2.1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
๑. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ	หลักการอ่านออกเสียงคำ คล้องจอง ข้อความสั้น ๆ	๑. อ่านออกเสียงคำ ๒. อ่านคำคล้องจอง ๓. อ่านข้อความสั้น ๆ
๒. บอกความหมายของคำ และ ข้อความที่อ่าน	รู้ความหมายของคำและข้อความ	บอกความหมายของคำ และ ข้อความที่อ่าน
๓. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	รู้และเข้าใจเรื่องที่อ่าน	๑.บอกความหมายของคำ ๒.บอกความหมายของข้อความ ที่อ่าน
๔. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน	หลักการเรียงลำดับเหตุการณ์และ สรุปรื่องที่อ่าน	เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้
๕. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่าน	หลักการคาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล	คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
๖. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	รู้วิธีการเลือกหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	๑. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ ๒. นำเสนอเรื่องที่อ่าน
๗. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน	รู้เข้าใจเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่พบเห็น ในชีวิตประจำวัน	บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน
๘. มีมารยาท ในการอ่าน หมายเหตุ ตัวชี้วัดตัวนี้ให้จัดกิจกรรมรวมกับตัวชี้วัดที่ ๑ - ๗	มารยาทในการอ่าน	มีมารยาท ในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	หลักการเขียนด้วยตัวบรรจงตามหลักการคัดลายมือช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดได้
๒. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ	หลักการเขียนคำ คำพื้นฐาน คำคล้องจอง และประโยค ง่าย ๆ ได้ถูกต้องเป็นพื้นฐานในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ ได้
๓. มีมารยาทในการเขียน	หลักการเขียนอย่างมีมารยาทเป็นการใช้ภาษาและเทคนิคเฉพาะที่เหมาะสมตามประเภทของงานช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
๑. ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่ายๆ และปฏิบัติตาม	การฟังอย่างตั้งใจ มีสมาธิในการฟังช่วยให้เข้าใจ และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง	ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่ายๆ และปฏิบัติตามได้
๒. ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง	หลักการฟัง และดูอย่างตั้งใจ มีสมาธิ จะทำให้ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟังและดูได้	ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
๓. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู	หลักการฟังและดูแล้วสามารถจับใจความสำคัญของที่ฟังและดู ทำให้สามารถพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดูได้	พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
๔. พูดสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์	วิธีการพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน	พูดสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตามวัตถุประสงค์
๕. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	การมีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด เป็นคุณลักษณะพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันในสังคม	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
๑. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย	หลักการเขียนและรูปแบบการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย ที่ถูกต้อง	บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทยได้
๒. เขียนสะกดคำและบอกความหมาย ของคำ	รู้จักมาตราตัวสะกด การผันวรรณยุกต์และความหมายของคำ	เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำได้
๓. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ	โครงสร้างของประโยค	เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ ได้

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
๔. ต่อกำล้องจองง่ายๆ	หลักการหาค่าที่มีเสียงสระเหมือนกัน ตัวสะกดแม่เดียวกันมาต่อกันให้เกิดเสียงสัมผัสคล้องจอง	เขียนคำคล้องจองได้ ต่อกำล้องจองง่ายๆ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
๑. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน หรือการฟังวรรณกรรม ร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก	หลักการอ่านหรือการฟัง วรรณกรรม ร้อยแก้วและ ร้อยกรองสำหรับเด็ก	บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือ การฟังวรรณกรรมร้อยแก้วและ ร้อยกรองสำหรับเด็กได้
๒. ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนด และ บทร้อยกรอง ตามความสนใจ	การรู้และเข้าใจแบบแผนภาษา และฉันทลักษณ์ ทำให้สามารถ	ท่องจำบทอาขยาน และ บทร้อยกรองได้ท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนด และ บทร้อยกรองตามความสนใจ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยมีความจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษาเพื่อฝึกฝนให้มีทักษะการอ่าน การพูดการฟัง และการเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติและความจรรโลงใจ อันจะเกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคมประเทศ

2.2 การอ่าน

2.2.1 ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

ไกรสร ประดับเพชร (2561) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทางสมองที่สามารถรับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมาย ใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่าน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ทองดี ดวงรัตน์ (2554) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดของผู้อ่าน เพื่อสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านให้มีความเข้าใจ

ตรงกัน ตลอดจนสามารถอ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธี สามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ออกจากกันได้

วรรณ โสมประยูร (2553) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน เป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งต่าง ๆ รู้เข้าใจความหมายของคำ และสัญลักษณ์ในรูปของความคิด ความรู้ของผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันก็อาจนำความหมายนั้นไปใช้ประโยชน์

จากความหมายของการอ่าน ดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษร ที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งต่าง ๆ แปลออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดของผู้อ่าน ความคิดและความรู้ของผู้อ่านนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่าน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ ตลอดจนสามารถอ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธี สามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ออกจากกันได้

2.2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และมีความสำคัญกับผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

ไกรสร ประดับเพชร (2561) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความจำเป็นที่ต้องฝึกให้เกิดความชำนาญ เพื่อสะสมประสบการณ์ทำให้เกิดความคิดที่กว้างขวาง เข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วและถูกต้อง ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความคิด ส่งเสริม ให้เกิดการพัฒนาคีวิตที่ดีงาม และยังช่วยประสานความรู้ของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการพัฒนาลักษณะที่เป็นประโยชน์มากมาย

ดารณี ศักดิ์ศิริผล (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งของการสื่อสารเพื่อการสร้างความเข้าใจ การแสวงหาข้อมูล
2. การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. การอ่านเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
4. การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กับการฟัง การดู การพูด และการเขียน อย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่องตามพัฒนาการและความพร้อมของนักเรียนรายบุคคล

จิรัฐติกาล ไชยธวัช (2549) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันมาก เพราะการอ่านเป็นการช่วยพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ ความคิด และความสามารถที่จะตัดสินใจได้ถูกต้อง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การอ่านยังช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของชาติด้วย ดังนั้น บิดา มารดา ครู และผู้ปกครอง ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐจึงควรตระหนักถึงความสำคัญ และส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านให้มากที่สุดด้วย

จากความสำคัญของการอ่าน ดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และมีความจำเป็นกับผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสารเพื่อการสร้างความเข้าใจ การแสวงหาข้อมูล พัฒนาการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความคิด ส่งเสริม ให้เกิดการพัฒนาคีวิตที่ดีงาม ช่วยให้มีความสามารถที่จะตัดสินใจได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 การเขียน

2.3.1 ความหมายของการเขียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

วิลโลว์ลักษณะ แก้วกระจ่าง (2557) กล่าวว่า การเขียน คือ การถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ของผู้เขียน ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสัญลักษณ์ไปยังผู้อ่านให้เข้าใจตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2555) กล่าวว่า การเขียนหมายถึงทักษะในการใช้ภาษาที่มุ่งถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบจุดประสงค์ตามเจตนาของผู้เขียน

สมบัติ ศิริจินดา (2554) กล่าวว่า การเขียน คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้เขียน ถ่ายทอดผ่านตัวอักษร(ภาษา) ยังผู้รับสาร เพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง จากกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง และจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง

สุนิต์ ภูจิราพันธุ์ (2554) กล่าวว่า การเขียนคือการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิดความต้องการและความรู้สึกของบุคคลด้วยการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษรหรือสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจตามที่ประสงค์

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ของผู้เขียน ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อถ่ายทอดผ่านตัวอักษรไปยังผู้รับสาร เพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง จากกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง และจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง

2.3.2 ความสำคัญของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนในการถ่ายทอดเรื่องราวหรือข้อมูลให้ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

มิสอุทัยวรรณ อรรคเสลา (2557) การเขียนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่ของบุคคลในปัจจุบัน เพราะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้เขียนอ่านและเขียนหนังสือได้ถูกต้อง สื่อความหมายได้แจ่มชัด และมีความมั่นใจในการเขียน ทำให้ผลงานที่เขียนมีคุณภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังอาจจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษาของบุคคลนั้นอีกด้วย

สุนิต์ ภูจิราพันธุ์ (2554) ได้อธิบายความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ ในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ มนุษย์ใช้การเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการและประสบการณ์หรือจินตนาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อกันและกัน

2. เป็นเครื่องมือบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรมและมรดกทางปัญญาของคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง

3. เป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวจิตใจ มนุษย์ใช้การเขียนในการชักจูงเชิญชวนหรือโน้มน้าวจิตใจให้ผู้รับสารยอมรับหรือปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การเขียนบทความให้รักชาติ การเขียนคำขวัญให้รักษาสีแกวเด้อ

4. เป็นเครื่องมือในการให้ความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ในปัจจุบันเราสามารถหาความเพลิดเพลินจากงานเขียนต่าง ๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องขำขัน

5. เป็นเครื่องมือที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ ความคิด ฯลฯ ไปสู่ผู้รับสารได้กว้างไกลและรวดเร็วและที่สำคัญยังคงหลักฐานไว้ให้อ้างอิงได้

6. เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพที่มีเกียรติและมีชื่อเสียง เช่น นักเขียนบทละคร บทภาพยนตร์ นักเขียนเพลง นักเขียนนวนิยาย นักเขียนบทความ นักเขียนข่าว ฯ

7. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา การเขียนต้องอาศัยทักษะทางการฟัง การอ่าน การคิดวิเคราะห์ ซึ่งทำให้ผู้เขียนได้ใช้สติปัญญาในการประมวลความรู้ พินิจพิจารณา ไตร่ตรอง ประมวลความคิด การเลือกใช้ภาษาเพื่อนำมาถ่ายทอดในรูปแบบของงานเขียนชนิดต่าง ๆ เป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาความสามารถของผู้เขียน ดังนั้นการเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญา

สมบัติ ศิริจันดา (2554) แสดงความสำคัญของการเขียนซึ่งแสดงโดยสังเขปดังนี้

1. การเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่สำคัญ
2. การเขียนช่วยในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและประสบการณ์ จากผู้มีปัญญาสู่ผู้สนใจใคร่ศึกษา
3. การเขียนเป็นเครื่องมือในการปลอบประโลมทางใจ
4. การเขียนเป็นสิ่งที่สะท้อนตัวผู้เขียน ทำให้ทราบได้ว่าผู้เขียนมีความรู้ความคิด ความเชื่อรวมถึงมีรสนิยมความชื่นชอบอย่างไร

5. เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม สรรพวิชาความรู้ และภูมิปัญญาต่าง ๆ ที่ถูกสั่งสมมาจากบรรพบุรุษ

จากความสำคัญของการเขียน ดังกล่าวสรุปได้ว่า การเขียนเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่ของบุคคลในปัจจุบัน เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การถ่ายทอดเรื่องราวความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ ตลอดจนเป็นเครื่องมือบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรมและมรดกทางปัญญาของคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง

2.4 แบบฝึกทักษะ

2.4.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

จินตนา ขอบแตง (2556) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการสอนเทคนิคการสอนชนิดหนึ่งที่ครูสร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน จะมีลักษณะเป็นแบบฝึกกิจกรรมเป็นหน่วย ๆ หรือรวมเป็นเล่มก็ได้ และควรมีกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญและแม่นยำ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และตรวจสอบความเข้าใจด้วยตนเองได้

บุญนำ เกษี (2556) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในแบบฝึกนั้นจะครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว ทำให้นักเรียนมีความรู้และทักษะมากขึ้น และทำให้นักเรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ของตนเองได้

ถวัลย์มาศจรัส และคณะ (2550) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง นวัตกรรมที่ใช้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่จะสามารถตรวจสอบ และพัฒนาทักษะกระบวนการคิดกระบวนการเรียนรู้ สามารถนำนักเรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้นักเรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

ปริญธร ศรีสุราษ (2561) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่ให้นักเรียนได้ใช้ฝึกทักษะหรือเสริมทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการทบทวนเนื้อหาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน และเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนในเรื่องนั้น ๆ ว่ามีพัฒนาการและความสามารถนำความรู้ที่นำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด

จากความหมายของแบบฝึกทักษะดังกล่าวสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง อุปกรณ์ นวัตกรรมหรือสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่ครูสร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญและแม่นยำ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถนำนักเรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้นักเรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้ โดยกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในแบบฝึกนั้นจะครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว ทำให้นักเรียนมีความรู้และทักษะมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ของตนเองได้

2.4.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

ถวัลย์มาศ จรัส และคณะ (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมในหนังสือเรียน
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่ของครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. การฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่ช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ฝึก
 - 4.4 การให้นักเรียนทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่น หรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้
 - 4.5 ฝึกทักษะจะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลา

ธนิดา เรืองวิเศษ (2550) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่า ในการเรียนการสอนถ้าขาดแบบฝึกทักษะที่ใช้ในการฝึกทักษะความรู้ต่าง ๆ หลังจากการเรียนรู้ไปแล้วเด็กอาจจะลืมเลือนความรู้ที่เรียนไปได้ อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ปริญธร ศรีสุราษ (2561) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนที่มีความสำคัญสำหรับครูและนักเรียน คือ ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น ช่วยผ่อนแรงและประหยัดเวลาของกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน เพราะแบบฝึกสามารถนำไปฝึกกิจกรรมนอกเวลาเรียนหรือชั่วโมงสอนซ่อมเสริมได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ รวมทั้งเกิดความสนุกสนานในขณะเรียน จึงเป็นเครื่องมือทดสอบความรู้และฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินตนเองได้

จากความสำคัญของแบบฝึกทักษะดังกล่าวสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนที่มีความสำคัญสำหรับครูและนักเรียนเป็นอย่างมาก เป็นส่วนช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น ช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ ช่วยผ่อนแรงและประหยัดเวลาของกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน เพราะแบบฝึกสามารถนำไปฝึกกิจกรรมนอกเวลาเรียนหรือชั่วโมงสอนซ่อมเสริมได้ ในการเรียนการสอนถ้าขาดแบบฝึกทักษะที่ใช้ในการฝึกทักษะความรู้ต่าง ๆ

หลังจากการเรียนรู้ไปแล้วเด็กอาจจะลืมเลือนความรู้ที่เรียนไปได้ อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นแบบฝึกทักษะจึงมีความสำคัญมากในการพัฒนาทักษะของผู้เรียน

2.4.3 ลักษณะที่ดีของแบบฝึกทักษะ

ในการสร้างแบบฝึกสำหรับเด็กมีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550) ได้กล่าวถึงแบบฝึกทักษะที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. จุดประสงค์

1.1 จุดประสงค์ชัดเจน

1.2 สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ

การเรียนรู้

2 เนื้อหา

2.1 ถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.2 ใช้ภาษาเหมาะสม

2.3 มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจนได้แก่การปฏิบัติ

2.4 สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.5 เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.6 มีคำถามและกิจกรรมที่ทำทาส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ของธรรมชาติวิชา

2.7 มีกลยุทธ์การนำเสนอและการตั้งคำถามที่ชัดเจน น่าสนใจปฏิบัติ สามารถให้ข้อมูล

ย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้ คือ

1. คนมีแบบฝึกทักษะหลาย ๆ แบบ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย มีรูปแบบที่เร้าความสนใจ ให้ผู้เรียนได้ลองตามความสามารถของผู้เรียน

2. ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนมาตอบในแบบฝึกทักษะ

3. สำนวนภาษาง่ายเหมาะกับวัยของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

4. แบบฝึกทักษะแต่ละชุดควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. แบบฝึกทักษะควรฝึกความสามารถของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน

6. แบบฝึกทักษะควรฝึกการคิดหลาย ๆ แบบ เช่น คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสังเคราะห์

หยาดนภา ยัพราษณูร์ (2552) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีควรมีความหลากหลายรูปแบบ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และต้องมีลักษณะที่เร้า ยั่ว จูงใจให้ได้คิด พิจารณา ได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ แบบฝึกควรมีภาพดึงดูดความสนใจ เหมาะกับวัยของผู้เรียน ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีคำสั่ง และคำชี้แจงชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ เนื้อหาพอเหมาะไม่มากหรือน้อยเกินไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีควรมีรูปแบบที่หลากหลาย ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน มีจุดประสงค์ชัดเจน มีรูปแบบถูกต้องตามหลักวิชาการ ใช้ภาษาง่ายเหมาะสมกับวัย มีคำอธิบาย และคำสั่งที่ชัดเจน มีตัวอย่างประกอบ เนื้อหาพอเหมาะไม่มากหรือน้อยเกินไป มีคำถามและกิจกรรมที่ทำทาส่งเสริม

ฝึกความสามารถของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน ฝึกการคิดหลาย ๆ แบบ และที่สำคัญต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.4.4 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

ศศิพิมพ์ ศรีกิจ (2551) ได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่ได้วิเคราะห์และบัตร์ฝึกหัด

3. นำแบบฝึกหัดไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องคุณภาพของแบบฝึก

4. ปรับปรุงแก้ไข

5. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

ดวงมณี กันทะยอม (2551) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนแต่ละจุดประสงค์

2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกให้ชัดเจน คืออะไร ต้องการให้นักเรียนเป็นอย่างไร

3. วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง มีปัญหาในการอ่านเขียนอย่างไร และระบุปัญหารวบรวมไว้

4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ การอ่าน การเขียน ประกอบด้วยการใช้สิ่งเร้าเพื่อตอบสนองความพึงพอใจ การฝึกหัดทำซ้ำ สร้างความรู้ความเข้าใจ ความแม่นยำ และการให้ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเอง ข้อดีข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึกว่าควรประกอบด้วยเรื่องอะไรบ้าง มีลักษณะอย่างไร กิจกรรมมีอะไรบ้างนำเสนอในรูปแบบไหน ระบุให้ชัดเจน

6. ลงมือเขียนและสร้างแบบฝึกแต่ละชุด

7. นำแบบฝึกที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจความถูกต้อง ความตรงต่อเนื้อหา เช่น ครูผู้สอนมีประสบการณ์ ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ก่อนนำไปทดลองกับนักเรียน

8. จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนได้ทดลองใช้

ธีราภรณ์ ทรงประศาสน์ (2551) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ว่า

1. สำรวจสภาพปัญหาความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนการสอน

2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกให้ชัดเจน

3. วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง

4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ประกอบด้วยการใช้สิ่งเร้า เพื่อตอบสนองสร้างความพึงพอใจ การฝึกหัดทำซ้ำ สร้างความรู้ความเข้าใจ ความแม่นยำ และการให้ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเอง ข้อดีข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึกทักษะว่าควรประกอบด้วยเรื่องอะไรบ้าง มีลักษณะอย่างไร กิจกรรมมีอะไรบ้าง นำเสนอในรูปแบบไหนระบุให้ชัดเจน

จากขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะดังกล่าว สรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกทักษะนั้นควรเริ่มจากการศึกษาสำรวจสภาพปัญหาความต้องการที่จะพัฒนาในเรื่องนั้น ๆ ก่อน จากนั้นกำหนดจุดประสงค์และ

วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหา ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึก ลงมือเขียนและสร้างแบบฝึก นำแบบฝึกที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจความถูกต้อง เมื่อมีข้อบกพร่อง ก็นำไปปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองกับนักเรียน

2.4.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550) ได้กล่าวสรุปว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีสื่อสำหรับฝึกทักษะด้านการอ่าน การคิด การวิเคราะห์ และการเขียน
3. เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. พัฒนาความรู้สำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น เพราะเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลตนเองได้
4. ฝึกให้เด็กทำงานตามลำพังโดยมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
5. ช่วยลดภาระครู
6. ช่วยให้เด็กฝึกฝนได้อย่างเต็มที่
7. ช่วยพัฒนาตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
8. ช่วยเสริมให้ทักษะของตน ซึ่งลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนี้ ได้แก่
 - 8.1 ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ
 - 8.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
 - 8.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ผิด
9. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
10. ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตัวเอง
11. ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน
12. ประหยัดค่าใช้จ่ายแรงงานและเวลาของครู

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2551) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้แบบฝึกทักษะในการจัดการเรียนรู้ว่า

1. แบบฝึกทักษะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน การเรียนรู้ด้วยตัวเองจะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดกำลังใจในการเรียน และยังเป็น การส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน

2. แบบฝึกทักษะช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่คงทน สามารถฝึกทันทีหลังจากจบบทเรียน หรือฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แม่นยำ และเน้นให้ทำเพิ่มเติมในเรื่องที่ผิด

3. เป็นเครื่องมือในการวัดผลหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง เพื่อตรวจสอบความรู้ของตนเอง ถ้าทำผิดไม่เข้าใจก็สามารถซ่อมเสริมได้ด้วยตนเอง เป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าทั้งผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนก็ไม่เป็นปมด้อย เมื่อผิดก็จะแก้ไขด้วยตนเอง

4. ช่วยเสริมบทเรียนหรือคำสอนของครู ซึ่งครูผู้สอนทำขึ้นฝึกทักษะนอกเหนือจากบทเรียน เสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อฝึกแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต

5. ฝึกได้เป็นรายบุคคล จะฝึกเมื่อไหร่ก็ได้ ไม่จำกัดเวลา สถานที่ โดยครูเร้าหรือกระตุ้นให้เกิดความอยากเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. ลดภาระการสอนของครู ไม่ต้องทบทวนความรู้ตลอดเวลา ไม่ต้องตรวจงานด้วยตนเองทุกครั้งเพราะแบบฝึกทักษะการคิดไม่มีการเฉลยที่ตายตัว มีแนวหลากหลาย

7. เป็นการฝึกความรับผิดชอบของผู้เรียน ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกตามลำพัง เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงาน

8. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนทำแบบฝึกที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำทนายให้ลงมือทำกิจกรรม

จากประโยชน์ของแบบฝึกทักษะดังกล่าว ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น

2. ผู้เรียนสามารถฝึกได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนรู้ข้อบกพร่องของตนเอง และเป็นการฝึกความรับผิดชอบต่อผู้เรียน

3. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทน

4. ช่วยลดภาระการสอนของครู

5. สามารถฝึกได้ตลอดเวลา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประนอม คำแสน (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง โดยใช้ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ชั้น ป.1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนา ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านออกเสียง ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง ของนักเรียน ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนพนมมาศพิทยากร อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่าน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงโดยใช้ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 15 คน มีทักษะในการอ่านออกเสียงมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70 ทั้งหมด 15 คน ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 100

ศิริณี แพทอง (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนคำในภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อ่านธรรมชาติ พาเขียนเพลิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนคำในภาษาไทยด้วยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อ่านธรรมชาติ พาเขียนเพลิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อ่านธรรมชาติ พาเขียนเพลิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนการสอนจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง อ่านธรรมชาติ พา

เขียนเพลิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน 20 ชั่วโมง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อ่านहरषา พาเขียนเพลิน 10 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียน ทางด้านการอ่านและการเขียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุด อ่านहरषา พาเขียนเพลิน เป็นสื่อการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง อ่านहरषา พาเขียนเพลิน เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 9.45 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย คือ ร้อยละ 31

กษกร พุกเมือง (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สี มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีในการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประชากรที่ใช้พัฒนานวัตกรรมได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดธรรมประสิทธิ์ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาวัตกรรมเรื่อง การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สีได้ ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการอ่านและการเขียนดีขึ้นอย่างมาก และทำให้นักเรียนสามารถอ่านออกและเขียนได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสามารถช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนสูงขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT มาใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ในแต่ละหัวข้อนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 28 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.2.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT จำนวน 1 เล่ม
- 3.2.2 แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ฉบับ

3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

1 พฤศจิกายน 2567 – 7 กุมภาพันธ์ 2568

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 การสร้างและหาคุณภาพแบบฝึกทักษะ

การสร้างและหาคุณภาพแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู แนวทางการสอน หนังสือเรียน หนังสือประกอบ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1

3.4.1.2 ศึกษาโครงสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567

3.4.1.3 ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

3.4.1.4 ออกแบบการสร้างแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ชุด แต่ละชุดจะประกอบด้วยเนื้อหา 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ฝึกอ่านคำ จำสะกด เป็นแบบฝึกการอ่านคำ ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านสะกดคำและอ่านออกเสียงคำ จำนวน 20 คำ

2) รู้คำ รู้ความหมาย เป็นแบบฝึกจับคู่คำกับรูปภาพ จำนวน 10 ข้อ

3) อ่านต่อเนื่อง เรื่องประโยค เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงคำและรู้ความหมายของคำแล้ว นักเรียนจะได้ฝึกอ่านเป็นประโยค จำนวน 10 ประโยค

4) อ่านเรื่องกับ จับใจความ นักเรียนจะได้อ่านประโยคหรือข้อความสั้น แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ จำนวน 10 ข้อ

5) เขียนสื่อได้ความหมายดี นักเรียนจะได้เขียนเล่าเรื่องจากภาพให้ได้ใจความ จำนวน 5 ข้อ

3.4.1.5 สร้างแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามโครงสร้างที่ได้จัดทำไว้

3.4.1.6 นำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ชุด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – objective congruency : IOC) โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556 : 189)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบฝึกทักษะมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ว่าแบบฝึกทักษะมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบฝึกทักษะไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.4.1.7 ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบฝึกทักษะทั้ง 3 ชุด โดยผู้เชี่ยวชาญ มีดังต่อไปนี้

1) แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00

2) แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00

3) แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00

3.4.1.8 นำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ชุด ไปปรับแก้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ และจัดทำแบบสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยปฏิบัติขั้นตอนการรวบรวมเก็บข้อมูลดังนี้

3.5.1 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ และเก็บคะแนนจากแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นจำนวน 3 ชุด

3.5.2 เมื่อสอนครบทั้ง 10 ชุด ผู้วิจัยเก็บคะแนนแบบฝึกทักษะจำนวน 10 ชุด แล้วตรวจนับคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์

3.5.4 นักเรียนทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567

3.5.5 นำคะแนนทั้งหมดที่ได้จากการทดสอบทั้งแบบฝึก และผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ไปวิเคราะห์ค่าสถิติ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80

3.6.2 วิเคราะห์ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติพื้นฐาน

3.7.1.1 ค่าร้อยละ ใช้สูตรดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556 : 224)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556 : 224 - 225)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

3.7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556 : 228)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	ค่าคะแนน	
n	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม	
$\sum$	แทน	ผลรวม	

3.7.2 สถิติสำหรับหาคุณภาพเครื่องมือ

3.7.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (ภัทรพร เกษสังข์, 2549 : 124)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
R	แทน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
$\sum$	แทน	ผลรวม
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.7.3.1 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้
(ประสาธน์ เนิ่งเฉลิม, 2556 : 214)

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
A	แทน	คะแนนเต็มของทุกส่วน
N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

4.2 ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในแต่ละหัวข้อมียละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

การใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอข้อมูลต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล เพื่อเกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

E_1 แทน คะแนนเฉลี่ยร้อยละของคะแนนระหว่างเรียน

E_2 แทน คะแนนเฉลี่ยร้อยละของคะแนนหลังเรียน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน สมาชิกในกลุ่มเป้าหมาย

4.2 ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80

4.2.2 วิเคราะห์ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

นักเรียน คนที่	คะแนนกระบวนการจากการเรียนแต่ละเรื่อง (E_1)											ผลสอบ RT (E_2) (100)
	ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)	ชุดที่ 4 (10)	ชุดที่ 5 (10)	ชุดที่ 6 (10)	ชุดที่ 7 (10)	ชุดที่ 8 (10)	ชุดที่ 9 (10)	ชุดที่ 10 (10)	รวม (E_1) (100)	
คนที่ 1	10	9	9	10	10	9	10	9	10	9	95	93
คนที่ 2	10	8	8	10	7	9	10	7	10	9	88	87
คนที่ 3	7	7	6	8	5	5	7	7	7	7	66	79
คนที่ 4	8	7	8	10	6	5	7	8	8	9	76	87
คนที่ 5	8	7	7	7	7	8	6	8	9	7	74	79
คนที่ 6	5	6	5	8	8	5	7	6	6	6	62	67
คนที่ 7	10	9	9	10	9	9	10	10	9	10	95	88
คนที่ 8	10	8	9	9	7	8	10	9	9	9	88	94
คนที่ 9	10	10	10	9	9	9	9	9	9	9	93	89
คนที่ 10	9	8	8	10	8	7	10	9	9	9	87	80
คนที่ 11	7	5	5	6	8	7	7	8	8	8	69	75
คนที่ 12	5	5	6	5	6	6	6	7	8	8	62	75
คนที่ 13	10	8	9	10	9	10	9	10	8	9	92	98
คนที่ 14	8	8	6	8	8	9	8	8	8	10	81	81
คนที่ 15	9	8	8	9	10	8	10	10	8	10	90	89
คนที่ 16	9	8	10	10	9	9	8	8	10	10	91	98
คนที่ 17	9	8	10	9	9	9	8	8	8	10	88	89
คนที่ 18	9	8	10	9	9	10	8	9	10	8	90	91
คนที่ 19	9	9	10	9	7	8	8	9	10	10	89	96
คนที่ 20	8	8	8	9	8	9	8	10	8	9	85	92
คนที่ 21	5	6	7	5	8	7	8	9	7	7	69	75
คนที่ 22	10	9	7	10	9	9	9	9	8	8	88	85
คนที่ 23	9	8	8	8	8	8	8	8	10	8	83	88
คนที่ 24	9	8	8	9	10	7	10	8	10	8	87	89
คนที่ 25	8	8	6	8	7	7	10	8	9	9	80	85
คนที่ 26	9	9	9	10	9	9	10	9	9	9	92	92
คนที่ 27	9	9	10	10	7	8	10	9	9	9	90	95
คนที่ 28	9	10	9	9	10	8	10	9	9	9	92	93
รวม	238	221	225	244	227	222	241	238	243	243	2342	2429
$\bar{X}$	8.50	7.89	8.04	8.71	8.11	7.93	8.61	8.50	8.68	8.68	83.64	86.75

นักเรียน คนที่	คะแนนกระบวนการจากการเรียนแต่ละเรื่อง (E ₁)											ผลสอบ RT (E ₂) (100)
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9	ชุดที่ 10	รวม (E ₁)	
	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(100)	
E ₁ /E ₂ = 83.64/86.75												

จากตารางที่ 4.1 ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าคะแนนกระบวนการระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.64 ($E_1 = 83.64$) คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.75 ($E_2 = 86.75$) หรือ $E_1/E_2 = 83.64/86.75$ แสดงให้เห็นว่าการทดสอบประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การอ่านออกเสียง (50)	การอ่านรู้เรื่อง (50)	รวม (100)
1	เด็กชายวินทร สอนแข็ง	49	44	93
2	เด็กชายชยธร คงศรี	49	38	87
3	เด็กหญิงพิมพ์พิชชา รุยหา	45	34	79
4	เด็กหญิงปัทมา ศิริสมบูรณ์	39	48	87
5	เด็กหญิงธิษณ์ภรณ์ เดชคล้า	43	36	79
6	เด็กหญิงปฐมา เจริญศรี	35	32	67
7	เด็กหญิงนิรมล ยอดม่วง	48	40	88
8	เด็กหญิงนิชานันท์ ศรีกลับ	48	46	94
9	เด็กหญิงพรวิทย์ จันทร์พรหม	45	44	89
10	เด็กชายกฤษฎา หาญประจัญ	47	33	80
11	เด็กหญิงปาริชาติ เอี่ยมสอาด	41	34	75
12	เด็กหญิงภัทราวดี สังข์ทอง	36	39	75
13	เด็กชายภัทรกร คชชา	50	48	98
14	เด็กหญิงกันติชา อินทร์สุวรรณ	43	38	81
15	เด็กชายบวรทัต ชำนาญภูมิ	45	44	89
16	เด็กหญิงจุฑารัตน์ หมวดน้อย	50	48	98
17	เด็กหญิงศศิพัชร ภิรมไกรภักดิ์	47	42	89
18	เด็กหญิงพิชญาภา มิตรดี	47	44	91
19	เด็กหญิงณัฐชา อินทร์สุวรรณ	48	48	96
20	เด็กชายธนภัทร มารศรี	48	44	92

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การอ่านออกเสียง (50)	การอ่านรู้เรื่อง (50)	รวม (100)
21	เด็กหญิงกัลย์กมล คำชู	42	33	75
22	เด็กหญิงโกลัญญา อาศัย	46	39	85
23	เด็กชายเอกศิษฐ์ สาดสี	46	42	88
24	เด็กหญิงกชพร อวยพร	47	42	89
25	เด็กหญิงกนกนุช แยมเมือง	43	42	85
26	เด็กหญิงแพรวพรรณ หวังผล	46	46	92
27	เด็กหญิงกัญญาวิรุ์ สวัสดิ์	48	47	95
28	เด็กหญิงสุพิชญา คำมินเศษ	47	46	93
รวม		1268	1161	2429
$\bar{X}$		90.57	82.92	86.75

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (*Reading Test : RT*) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 เฉลี่ย ร้อยละ 86.75

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.2 สรุปผลการวิจัย

5.3 อภิปรายผล

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.1 เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ให้มีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 80/80

5.1.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 ให้เฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80

5.2 สรุปผลการวิจัย

5.2.1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 88.3/87.5$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

5.2.2 ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 80

5.3 อภิปรายผล

จากการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

5.3.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าคะแนนกระบวนการระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.64 ($E_1 = 83.64$) ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.75 ($E_2 = 86.75$) หรือ $E_1/E_2 = 83.64/86.75$ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและได้ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบฝึกทักษะ แล้วนำแบบฝึกทักษะไปให้

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 แล้วสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะให้สอดคล้องกับความรู้ที่นักเรียนจำเป็นต้องรู้ ศึกษาหลักการและรูปแบบการสร้างแบบฝึกทักษะเน้นพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน รูปแบบของแบบฝึกทักษะที่นักเรียนสามารถทำความเข้าใจศึกษาด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะแนวทาง ซึ่งในแบบฝึกทักษะมีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ในแบบฝึกทักษะจะประกอบไปด้วย ฝึกอ่านคำ จำสะกด รู้คำ รู้ความหมาย อ่านต่อเนื่อง เรื่องประโยค อ่านเรื่องกับ จับใจความ เขียนสื่อได้ความหมายดี รวมถึงการจัดรูปแบบบทเรียนที่เหมาะสมกับวัย ภาพการ์ตูนสวยงาม ดึงดูดความสนใจนักเรียน ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน เกิดความเข้าใจ มีพัฒนาการทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งยังได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชญ์ ศรีสุราช (2561) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความสำคัญสำหรับครูและนักเรียน คือ ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น ช่วยผ่อนคลายและประหยัดเวลาของกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน เพราะแบบฝึกสามารถนำไปฝึกกิจกรรมนอกเวลาเรียนหรือชั่วโมงสอนซ่อมเสริมได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้ รวมทั้งเกิดความสนุกสนานในขณะเรียน จึงเป็นเครื่องมือทดสอบความรู้และฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินตนเองได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันท์ สินธพานนท์ (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า 1) คนมีแบบฝึกทักษะหลาย ๆ แบบ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย มีรูปแบบที่สร้างความสนใจให้ผู้เรียนได้ลองตามความสามารถของผู้เรียน 2) ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนมาตอบในแบบฝึกทักษะ 3) สำนวนภาษาง่ายเหมาะกับวัยของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง 4) แบบฝึกทักษะแต่ละชุดควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 5) แบบฝึกทักษะควรฝึกความสามารถของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน 6) แบบฝึกทักษะควรฝึกการคิดหลาย ๆ แบบ เช่น คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสังเคราะห์ ทั้งนี้ ดวงมณี กันทะยอม (2551) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้ 1) สำรวจสภาพปัญหาความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนแต่ละจุดประสงค์ 2) กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกให้ชัดเจน คืออะไร ต้องการให้นักเรียนเป็นอย่างไร 3) วิเคราะห์เนื้อหาที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง มีปัญหาในการอ่านเขียนอย่างไร และระบุปัญหารวบรวมไว้ 4) ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ การอ่าน การเขียน ประกอบด้วยการใช้สิ่งเร้าเพื่อตอบสนองความพึงพอใจ การฝึกหัดทำซ้ำ สร้างความรู้ความเข้าใจ ความแม่นยำ และการให้ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเอง ข้อดี ข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข 5) กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึกว่าควรประกอบด้วยเรื่องอะไรบ้าง มีลักษณะอย่างไร กิจกรรมมีอะไรบ้างนำเสนอในรูปแบบไหนระบุให้ชัดเจน 6) ลงมือเขียนและสร้างแบบฝึกแต่ละชุด 7) นำแบบฝึกที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงต่อเนื้อหา เช่น ครูผู้สอนมีประสบการณ์ ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ก่อนนำไปทดลองกับนักเรียน 8) จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนได้ทดลองใช้

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ผ่านการพัฒนาตามหลักการสร้าง และขั้นตอนของการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เป็นแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนได้ ซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ให้มีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 80/80

5.3.2 ผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test: RT) ปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ประถมศึกษาประจำวงศัรชันต์ เขต 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 86.75 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test:RT) ปีการศึกษา 2567 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทำแบบทดสอบที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่พัฒนาขึ้นมาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test: RT) ปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 และเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 คือ ผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test: RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2567 เฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80 ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test: RT) สูงกว่าร้อยละ 80 เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน 5 STEP พิชิต RT

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.4.1.1 ควรศึกษาคำชี้แจง อย่างละเอียดก่อนจะนำแบบฝึกทักษะไปใช้

5.4.1.2 ควรวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนก่อนนำแบบฝึกทักษะไปใช้ และควรเลือกใช้เนื้อหาที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน

5.4.1.3 ควรเตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยให้เพียงพอต่อการจำนวนของกลุ่มเป้าหมาย

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.4.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำในภาษาไทย เรื่องอื่น ๆ เพิ่มเติม

5.4.2.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) โดยใช้นวัตกรรมอื่น ๆ เช่น บทเรียนการตูน ชุดการฝึก คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพลง ฯลฯ

5.4.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียน โดยใช้นวัตกรรมอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. ค้นจาก [http://www.cvk.ac.th/download/หลักสูตรแกนกลาง%2051/cur-51\(หลักสูตรแกนกลาง%2051%20\).pdf](http://www.cvk.ac.th/download/หลักสูตรแกนกลาง%2051/cur-51(หลักสูตรแกนกลาง%2051%20).pdf)
- กนกพร พัวพันธ์ศรี. (2555). *ผลการใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่อง เศษส่วน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคำสร้อย*. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, มุกดาหาร.
- ไกรสร ประดับเพชร. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์*. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.
- จิรัฐติกา ไชยธวัช. (2549). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 9 คำถาม*. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จินตนา ขอบแต่ง. (2556). *การศึกษาความสามารถในการเขียนคำที่ประสมด้วยสระอะ ที่มีตัวสะกดตรงมาตราของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนคำ*. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2544). *มาตราการวัด*. ค้นจาก<http://www.watpon.com/Elearning/stat2.htm>.
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2551). *แบบฝึกอ่านเขียนเรียนรู้กับนกฮูก*. กรุงเทพฯ : โกลบอล เอ็ด.
- ดวงมณี กันทะยอม. (2551). *การใช้แบบฝึกการคิดสร้างสรรค์ในการสอนเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพาณิชย์การเชียงใหม่*. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ธีราภรณ์ ทรงประศาสน์. (2551). *การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการแต่งประโยคสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล*. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ศิริณี แพทอง. (2561). *การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนคำในภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อ่านหรรษา พาเขียนเพลิน*. เชียงใหม่ : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญนำ เกษี. (2556). *รายงานผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ระบบสมการเชิงเส้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพานทองสภานุพัฒน์*. ชลบุรี: โรงเรียนพานทองสภานุพัฒน์.
- ปริญญ์ ศรีสุราช. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิงจังหวัดตราด*. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ตราด.
- ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ. (2550). *แบบฝึกหัดแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนและการจัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- ทองดี ดวงรัตน์. (2554). *การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทยของโรงเรียนปรีดิรัฐศรี จังหวัดเพชรบุรี*. (ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ประนอม คำแสน. (2566). *การพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง โดยใช้ชุดฝึกพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ชั้น ป.1*. อุดรดิตถ์ : โรงเรียนพนมมาศพิทยากร.

- วรรณภรณ์ พระเมเต, ไพศาล วรคำ, และ อาทิตย์ อาจหาญ. (2561). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง. (2557). การเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. สุพรรณบุรี: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สมบัติ ศิริจันดา. (2554). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส.
- กชกร พุกเมือง. (2565). การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สี. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สมุทรสงคราม : โรงเรียนวัดธรรมประสิทธิ์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ : 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์9119 เทนนิคพรินต์.
- สุนิต์ ภูจิราพันธุ์. (2554). การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สุวิทย์มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : อีเคบุ๊กส์.
- ศศิพิมพ์ ศรีกิจ. (2551). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะจากการเขียนแบบควบคุมไปสู่การเขียนแบบอิสระสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- หยาดนภา ยัพราษณ์. (2552). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. (ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ภาคผนวก